

26. jul. 1845

FAKTA

Dato:
26. jul. 1845

Sidetal:
Dagbog F, side 80-83

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19997

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
120-122; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 362-364

TRANSSKRPTION

Løverdag. Rom 26 July 1845.

Jeg har alt seet en god Deel af Rom, gjort en heel Deel Tegninger, og med Glæde erfaret: at Folkelivet her kunde dog langt overgaae mine største Forventninger. Kunstsager har jeg kun seet i St Peter – Samlingerne har jeg endnu slet ikke besøgt da Varmen er gruelig, ihvorvel de Øvrige her sige: det er Intet, mod hvad den har været. Jeg længes meget efter Jerichau¹ og Læssøe², og nu skulde jeg idag reise ud til dem, om ikke Vetturinen narrer mig. Landsmændenes Forsamlinger ved Maaltider og paa Spadseregange ere temmelig dorske og kjedelige; og det har undret mig, hvor liden Deel de igunden tage i den Strid, der for Tiden føres hjemme om Tydsk og Dansk i Slesvig. Jeg kan ikke gaae ind paa de lange Artikler i tydske Blade om denne Sag – jeg kan kun mærke, at det er et Lem, man vil •81• rive af Moderlandet, det maa gjøre mig ondt, og det kan ingen, der føler sig som Dansk, godvillig give sit Minde til. – Forøvrigt er min Stilling temmelig betænkelig, idet jeg er ganske blottet for Penge; Ruben³ har idag laant mig 10 Scudi, som jeg haaber at kunne holde ud med, indtil jeg faaer Penge hjemmefra. – Hvordan skal det behage mig at arbeide i Civitella? derom dreie alle Spørgsmaal sig nu, og deraf afhænger mit fremtidige Vel, baade i materiel og aandelig Henseende. Jeg gaaer med en Sygdom, der ene ved Arbeide og ved dygtigt Arbeide kan helbredes. Hvad hjælper det, at man hjemme viiste mig Deeltagelse – den Sunde der staaer ved Sygesengen, kan ikke indgive Feberpatienten af sin Kraft – saa jeg idag hos Goethe. Nu altsaa Kl: 3 til Tivoli, og imorgen paa et Æsel til Civitella. Gid jeg var der! Gid Jerichau og Læssøe tage vel imod mig!

•82•

Naar jeg ikke skriver et Ord om al den Deilighed, som her omgiver mig, ikke et Ord om det gamle Forum, ikke om Peterskirken ikke om Campagnen, ikke om de deilige Menneskeskikkelser, Dyreskikkelser, Livet paa Gaderne med de smukke Vandspring i de forskjelligste Former og i rigeste Mængde, ikke et Ord om de smaae Gader, hvor jeg saa gjerne gaaer og betragter et Liv saa fremmed og uforstaaeligt for mig som det Maal jeg hører tales og synges om mig, ikke et Ord om de Qvindeskikkelser, hvis Øine ere som Ild, hvis Holdning og Form er som Antikernes – naar jeg slet ikke indlader mig paa at beskrive det, da er det fordi det langt, langt overgaaer min Pens Kræfter, og fordi: jeg dog er saa meget Maler, at jeg føler, dette maa beskrives af mig med Farve og Tegning efter Evne, og ikke i Bøger. O, kunde jeg forjage alle Erindringer, og rolig •83• med samlet Kraft hengive mig til denne Rigdom, jeg kunde da endnu komme paa Fode som Kunstner, som Menneske. Men i disse Par Aar maa det skee, mens jeg er ude af alle Forhold i Hjemmet, og saa ligegyldig for Enhver, at jeg kun har mig selv at søge Glæde og Trøst og Kraft hos. Var det ikke et Hyklari at vende sig til den Gud, jeg aldrig har

havt Kraft og Fromhed nok til stadig at bønfalde og takke, jeg kunde da nu bede, ret inderligt bede om Kraft til Arbeide, til at gjøre det Gode, jeg gjerne vil. Men en saadan Bøn er ikke for mig, og den Tid vel fjern endnu, da der kan være Tale om religiøst Liv i mig – derfor tilbage i den evige Vexel af kort Glæde, kort Haab, kort Lyst og Liv, og lang Anger, lang Længsel, lang Jammerlighed, hvori jeg nu saalænge har levet, og som vel er: mit Element! Er jeg at fortænke i, at jeg ønsker at komme i et andet?

¹ Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau (1816-1883).

² Maleren Thorald Læssøe (1816-1878).

³ Ludvig Ruben (1818-1875), svensk maler og billedhugger.

Lørdag Den 26 Julij 1845.

Jeg har alt ret en god Deel af Rom,
gjort en heel Deel Tegnsinger, og med
Glæde erfaret: at Falkenhet her kunde
sig langt overgaa mine stenske For-
rentninger. Nimmstager har jeg kun
seet: St. Peter - Samlingerne har jeg
end nu slet ikke her og da Normen er
gruelig, skruet de Forrige her sig:
Det er et stort, med hvad den har seet.
Jeg længe migst efter forichan og Læserne,
og min skulde jeg idag seise ind til den,
om ikke Vitturinen varer mig. Lands-
mændenes Forsamlinger ved Maaltiden
og paa Spad overgang ere temmelig
barske og hjedlige; og det har indvirket
mig, hvor liden Deel de i grunden
sag i den Strid, der for Tiden paa
begynder om Tydsk og Dansk i Schlesien.
Jeg har, ikke gaa ind paa de lange Artik-
ler i tydske Blade om Lørdag - jeg kan
kun merke, at det er et Lørdag, man vil

mine af Meder landet, det maa give mig
 ord, og det kan ingen, der følger sig
 som dansk, ged villig give det Minde til.
 — Forovrigt er min Stilling temme-
 lig hetenkkelig, idet jeg er ganske blettet
 for Penge; Puhlen har idag laant mig
 10 Leds, som jeg haaber at kunne hel-
 pe ind med, indtil jeg faar Penge igjen
 me fra. — Hvorfor skal det behage
 mig at arbejde i Girsitella? Deres
 alle Spinge maal sig mig, og deraf
 afhænger mit fremtidige Vel, har
 jeg i materiel og mandelig Menneske.
 Jeg gaar ind i Lygdam, der er en
 Arbejde og ved sigtst Arbejde kan hel-
 brede. Hvad betyder det, at man bliver
 mere vante mig Deltagelse — den kunde
 der staa ind Lygsangen, kan ikke
 indgive Fekspatienten af sin Kæft-
 sam jeg idag har Goethe. Nu altna
 Kl. 3 til Tivoli, og imorgen paa et
 Arde til Girsitella. Gud jeg var der!
 Gud Frickan og Loris taget ind med mig!

Maar j. ikke skriver et Ord om al den
Sindlighed, som her omgiver mig, ikke
et Ord om det gamle Forum, ikke
om Peterskirken ikke om Landsgaarden,
ikke om de sindlige Menneske skikkelser,
Dagsskikkelser, Innet paa Gaderne
med de smukke Vandspring i de for-
skjælligt Former og i rigste Mængde,
ikke et Ord om de smaa Gader,
hvor j. saa gerne gaar og betragter et
saa fromt og indstaaeligt for-
mig om det Maal j. her tales og
singes om mig, ikke et Ord om de
Gjæsteskikkelser, hvis Gæster ere som
Jld, hvis Kløbsring og Form er som
Antikernes — men j. dikt ikke indlader
mig paa at beskrive det, der er det for-
si det langt, langt overgaar min Pens-
kraft, og fordi; j. dog er saa meget
Maler, at j. føler, dette maa beskrives
af mig med Farve og Tegning efter
Lune, og ikke i Bogst. O, kunde j.
farve alle Indsættelser, og satte

med samlet Kraft hen give mig til samme
Rigdom, jg kunde da endan komme paa
Fode som Kunstner, som Menneske.
Men i Dine Pas Aar maa det skee, mens
jg er inde af alle Forhold: Altsammen, og
saa ligegyldig for den hvi, at jg kunde har
mig selv at sige Gode og Taar og Kraft
has. Naar det ikke et Blykleri at vende sig
til den Gud, jg aldrig har haft Kraft og
Fremad med til stadig at henfalder
takke, jg kunde da min hede, ad in-
serbygt hede om Kraft til Arbeide, til
at give det Gode, jg gjorne vil. Men
en saadan Bøn er ikke for mig; og den
Tid ad gjorne endan, da den kan ve-
re Tale om religiøst Liv er mig - derfor
tilbage i den unge Vejle af kort Fla-
se, kort Maal, kort Lyst og Liv, og
lang Anger, lang Længsel, lang Jam-
merlighed, hvori jg min saa længe
har været, og som vel er: mit Element!
Er det at fortænke: at jg ønsker at komme
i et andet?